

บทบาทไต้หวันในทะเลจีนใต้

The Role of Taiwan in South China Sea

บทความวิชาการ

อัครพงษ์ สิริวิวงศ์

กองวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กองการศึกษา

โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10220

Department of Humanities and Social Sciences, Academic Faculty,

Navaminda Kasatriyadhiraj Royal Air Force Academy, Bangkok, Thailand 10220

E-mail: Akkapong_s@rtaf.mi.th and Akkapong.rtaf@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของไต้หวันในทะเลจีนใต้ ซึ่งปัญหาในทะเลจีนใต้เป็นปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ ตลอดจนสันติภาพของภูมิภาค การอ้างกรรมสิทธิ์ทับซ้อนกันของหลายประเทศทำให้การแก้ไขปัญหาทำได้ยาก สำหรับชาติแรกๆ ที่เริ่มการอ้างกรรมสิทธิ์อย่างเป็นทางการ คือ สาธารณรัฐจีนหรือไต้หวัน ที่ได้จัดสร้างแผนที่เส้นประขึ้นในปี ค.ศ.1947 ต่อมาเกิดสงครามการเมืองขึ้นบนแผ่นดินจีน จีนได้ถูกปกครองโดยพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์ของจีนได้นำแผนที่เส้นประดังกล่าวมาอ้างกรรมสิทธิ์ในดินแดนต่อเนื่องจนมาถึงปัจจุบัน ดังนั้น การศึกษาบทบาทของไต้หวันในทะเลจีนใต้จะเป็นการศึกษาตั้งแต่การเริ่มอ้างกรรมสิทธิ์ การจัดทำแผนที่เส้นประ การยึดของเกาะไท่ผิงเกาะที่ใหญ่ที่สุดในหมู่เกาะสแปรตลีย์ของไต้หวัน นอกจากนี้การอ้างกรรมสิทธิ์ของไต้หวันมีความซับซ้อนเนื่องจากสถานะของไต้หวันยังไม่ได้รับการยอมรับในฐานะรัฐที่มีเอกราชอย่างสมบูรณ์ ทำให้ไต้หวันไม่ได้รับเชิญให้เข้าสู่เวทีการเจรจาในระดับพหุภาคี เป็นผลให้การแก้ไขปัญหาทะเลจีนใต้ยังไม่มีประสิทธิภาพ บทความวิชาการฉบับนี้ ใช้การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร เอกสาร บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของไต้หวันในทะเลจีนใต้

คำสำคัญ: ไต้หวัน, ทะเลจีนใต้, แผนที่เส้นประ, เกาะไท่ผิง

Abstract

This article aims to study the role of Taiwan in the South China Sea. The territorial disputes in the South China Sea is the one of the major problems that affects regional peace and stability. The overlapping ownership claims by many countries make the conflict complex to resolve. The first official claimant is Republic of China (Taiwan), who created the dash line map in 1947 to portray the territory of China in the South China Sea. After the civil war in China, the Chinese communist government has used the map to claim their rights in the South China Sea until nowadays. Therefore, the study of Taiwan's role in the South China Sea naturally focuses on the initiation of claims, the dash line map creation, and Taiwan's occupancy of Taiping Island, the largest island in the Spratly Islands. Moreover, the role of Taiwan as a claimant is complex because it has not been internationally recognized as a sovereignty state. Consequently, Taiwan has not been invited to participate in multilateral forums, which undermines attempts to resolve the South China Sea dispute. This article collected data from relevant news, documents, and articles on the role of Taiwan in the South China Sea.

Keywords: Taiwan, South China Sea, Dash Line Map, Taiping Island

บทนำ

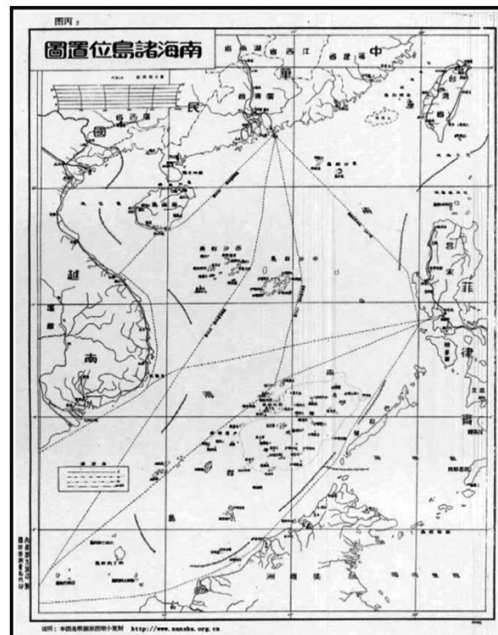
พื้นที่ทะเลจีนใต้เป็นพื้นที่ทะเลที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 5 ของโลก เนื้อที่ประมาณ 3.5 ล้านตารางกิโลเมตร โดยเริ่มตั้งแต่ช่องแคบไต้หวันไปจนถึงช่องแคบมะละกา (ศิริธมภ์ ภาคสุวรรณ, 2560, น.68) มีหมู่เกาะที่สำคัญอยู่ 4 หมู่เกาะ คือ 1) หมู่เกาะพาราเซล (Paracel Island) 2) หมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands) 3) หมู่เกาะปราตัส (Pratas Islands) และ 4) สันดอนแมคเคลส์ฟิลด์ (Macclesfield Bank) พื้นที่ทะเลจีนใต้มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ในฐานะเส้นทางเดินเรือที่สำคัญของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งด้านพลังงานจากอ่าวอาระเบียถึงหมู่เกาะญี่ปุ่น ในทุกปีน้ำมันครึ่งหนึ่งของโลกจะต้องผ่านเส้นทางนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งพลังงานไปยังจีนร้อยละ 80 ต้องใช้เส้นทางดังกล่าว ดังนั้นทะเลจีนใต้จึงมีความสำคัญในมิติทางความมั่นคงด้านพลังงาน (วิศรา ไกรวัฒนพงศ์ และวรศักดิ์มัทธโนบล, 2559, น.1-3)

ทะเลจีนใต้นอกจากจะเป็นเส้นทางในการขนส่งพลังงานที่สำคัญแล้ว ยังมีการค้นพบแหล่งพลังงานสำรองในบริเวณดังกล่าวด้วย มีการค้นพบน้ำมันบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลจีนใต้ โดยมีการคาดการณ์ว่ามีปริมาณน้ำมันสำรองสูงถึง 7.7 พันล้านบาร์เรลต่อวัน รวมถึงก๊าซธรรมชาติ ซึ่งข้อมูลของสหรัฐอเมริการะบุว่า อาจมีอยู่ประมาณ 266 ล้านลูกบาศก์ฟุต ในด้านการประมงทะเลจีนใต้ถือเป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ ในแต่ละปีสามารถให้ผลผลิตทางการประมงมากถึง 7.5 ล้านตันต่อตารางเมตร (ธราทิพย์ พ่วงเชียง, 2559, น.6-8)

ดังนั้น พื้นที่ทะเลจีนใต้จึงเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่หลายประเทศต้องการครอบครอง ทำให้เกิดข้อพิพาทในการอ้างกรรมสิทธิ์ในหมู่เกาะทะเลจีนใต้เกิดขึ้น โดยมีประเทศที่อ้างกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้ ได้แก่ จีน ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม บรูไน ซึ่งแต่ละประเทศ

จะใช้ข้ออ้างในการอ้างกรรมสิทธิ์ที่แตกต่างกันออกไป เช่น จีน เวียดนาม ไต้หวัน จะใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อ้างถึงการครอบครองดินแดนในอดีต อีกกลุ่มหนึ่งจะใช้กฎหมายระหว่างประเทศหรือนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ที่ระบุเรื่องเขตเศรษฐกิจจำเพาะและการขยายไหล่ทวีปเป็น 200 ไมล์ทะเล ได้แก่ มาเลเซีย บรูไน และฟิลิปปินส์ (วิศรา ไกรวัฒนพงศ์ และวรศักดิ์ มหัทธโนบล, 2559, น. 4-5) ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้เป็นปัญหาระดับโลก มีความซับซ้อน และตัวแสดงมากมายหลายประเทศ โดยประเทศที่อ้างกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้มากที่สุด คือ จีน ที่ยึดถือแผนที่เส้นประ 9 เส้น (Nine Dash Line) หรือแผนที่รูปตัวยู (U-Shaped Line) ซึ่งแผนที่ดังกล่าวไม่ได้จัดทำขึ้นโดยพรรคคอมมิวนิสต์จีนผู้ซึ่งปกครองประเทศในปัจจุบัน แต่ถูกจัดทำขึ้นและประกาศใช้ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ.1947 โดยรัฐบาลพรรคก๊กมินตั๋งหรือรัฐบาลสาธารณรัฐจีน

ซึ่งต่อมาได้ย้ายการปกครองไปอยู่บนเกาะไต้หวัน ทำให้ในปัจจุบันจีนและไต้หวันใช้แผนที่ฉบับเดียวกันในการอ้างกรรมสิทธิ์ นอกจากนี้รัฐบาลก๊กมินตั๋งในสมัยที่ยังปกครองแผ่นดินใหญ่ได้ส่งเรือรบไท่ผิง (Taiping) ทำการยึดเกาะอิตู อาบา (Itu Aba Island) ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นเกาะไท่ผิง (Taiping Island) ตามชื่อของเรือรบที่ส่งไปปฏิบัติการ และยึดครองกรรมสิทธิ์บนเกาะดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในทางพฤตินัยแล้วรัฐบาลจีนปักกิ่งไม่ได้มีอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะดังกล่าว เฉกเช่นเดียวกับเกาะไต้หวัน แต่ด้วยสถานะทางด้านอธิปไตยของไต้หวันที่คลุมเครือ ทำให้การศึกษาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้มักจะมุ่งไปที่ความเคลื่อนไหวของจีนเป็นหลัก ทำให้บทบาทของไต้หวันไม่ปรากฏเด่นชัดแต่ก็เป็นประเด็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้เริ่มการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้ด้วยแผนที่เส้นประ 9 เส้น และการยึดครองเกาะไท่ผิงมานานกว่า 70 ปี (Zheng, 2015, p. 504-506)

ภาพ แผนที่เส้นประ 11 เส้นที่ถูกจัดทำขึ้นในปี ค.ศ.1947 โดยตัวแผนที่ระบุว่าเป็นแผนที่แสดงหมู่เกาะในทะเลจีนใต้

南海諸島位置圖 ของสาธารณรัฐจีน Republic of China (中華民國)

ที่มา: Zheng, 2015, p.507

แผนที่เส้นประ 9 เส้น

จีนมีหลักฐานการทำแผนที่เพื่อแสดงอาณาเขตในทะเลจีนใต้ครั้งแรกย้อนไปในปี ค.ศ.1936 โดยนักทำแผนที่ชื่อ Bai Meichu ในช่วงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลจีนคณะชาติ (พรรคก๊กมินตั๋ง) ซึ่งนำโดยประธานาธิบดีเจียง ไคเชก ในฐานะประเทศผู้ชนะสงคราม ได้อ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ต่อจากญี่ปุ่นประเทศผู้แพ้สงครามโดยไม่ได้รับการคัดค้านจากประเทศใด ซึ่งต่อมารัฐบาลจีนได้เริ่มจัดทำแผนที่อย่างเป็นทางการในปี ค.ศ.1947 และประกาศใช้อย่างเป็นทางการในปี ค.ศ.1948 โดยกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งได้ประกาศรายชื่อเกาะในทะเลจีนใต้ จำนวน 172 แห่ง โดยรายชื่อดังกล่าวปรากฏในรูปแบบภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ แผนที่ในช่วงแรกมีเส้นประทั้งหมด 11 เส้น จนถึงปี ค.ศ.1957 พรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งเป็นผู้ปกครองประเทศได้ทำการลบเส้นประ 2 เส้น ออกบริเวณเวียดนามเหนือกับประเทศจีน เพราะรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนได้อนุญาตให้เวียดนามเหนือตั้งสถานีเรดาร์และศูนย์ขนส่งสินค้าบนเกาะในทะเลจีนใต้ จีนในฐานะที่เป็นผู้นำของคอมมิวนิสต์และความเป็นพี่น้องของพรรคคอมมิวนิสต์ของสองประเทศจึงให้ความช่วยเหลือดังกล่าว ซึ่งเป็นที่มาของแผนที่เส้นประ 9 เส้น จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ รัฐบาลได้ประกาศให้ 4 หมู่เกาะในทะเลจีนใต้ อยู่ภายใต้การปกครองของเมืองไหหลำ มณฑลกว่างตุง อีกด้วย (Zheng, 2015, p.504-506; Gao & Jia, 2013, p.102-103 ; Wei, 2015)

จีนและไต้หวันได้ใช้แผนที่เส้นประดังกล่าว ในการอ้างกรรมสิทธิ์ โดยในปี ค.ศ.1949 เมื่อรัฐบาลก๊กมินตั๋ง แพ้สงครามกลางเมืองกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน รัฐบาลก๊กมินตั๋ง เมื่อย้ายมาอยู่ที่เกาะไต้หวันก็ได้อ้างกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้เหมือนกับรัฐบาลคอมมิวนิสต์ที่กรุงปักกิ่ง สำหรับการอ้างกรรมสิทธิ์ดังกล่าวคิดเป็น ร้อยละ 90 ของพื้นที่ทะเลจีนใต้ โดยไม่ยอมรับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 แม้ว่าไต้หวันจะอ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะทะเลจีนใต้เกือบทั้งหมด แต่มีเพียงเกาะอิตู อาบาหรือเกาะไทผิงเท่านั้นที่ไต้หวันเข้ายึดครองได้ ซึ่งเกาะดังกล่าวมีความสำคัญในฐานะเกาะที่ใหญ่ที่สุดในหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Tseng, 2015, p.128-129)

เกาะไทผิง (เกาะอิตู อาบา)

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 หมู่เกาะในทะเลจีนใต้ รวมทั้งไต้หวัน¹ อยู่ภายใต้การควบคุมของกองทัพญี่ปุ่น หลังจากญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 สาธารณรัฐจีน ภายใต้การนำของประธานาธิบดีเจียง ไคเชก ในฐานะผู้ชนะสงครามต้องการครอบครองเกาะต่าง ๆ ที่เคยอยู่ภายใต้ญี่ปุ่นทั้งหมด โดยในสนธิสัญญาสันติภาพซานฟรานซิสโก ปี ค.ศ.1951 ข้อที่ 2 สนธิสัญญาสันติภาพระหว่างสาธารณรัฐจีนและญี่ปุ่น ระบุว่า ญี่ปุ่นสละกรรมสิทธิ์ในการครอบครองหมู่เกาะพาราเซล และหมู่เกาะสแปรตลีย์ในทะเลจีนใต้ทั้งหมด ต่อมาเมื่อ 12 ธันวาคม ค.ศ.1946 รัฐบาลจีนได้ส่งเรือรบไทผิงไปยังเกาะอิตู อาบา เกาะที่ใหญ่ที่สุดในหมู่เกาะสแปรตลีย์ ซึ่งกองทัพญี่ปุ่นเคยใช้เป็นท่าเรือ

¹ เกาะไต้หวันตกอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นภายหลังราชวงศ์ชิงแพ้สงครามกับญี่ปุ่น จนต้องทำสนธิสัญญาชิโมโนะเซกิกับไต้หวันให้ญี่ปุ่น

ในสมัยสงคราม และถูกเปลี่ยนชื่อเป็นเกาะไท่ผิงเพื่อเป็นเกียรติให้แก่เรือรบลำแรกที่เดินทางมายังเกาะดังกล่าว โดยมีความหมายว่าเกาะแห่งสันติภาพภายหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในจีน แม้ว่ารัฐบาลสาธารณรัฐจีนได้ย้ายไปอยู่บนเกาะไต้หวันแต่ยังคงครอบครองเกาะดังกล่าว ในปี ค.ศ.1956 รัฐบาลไต้หวันได้กำหนดให้เกาะไท่ผิงอยู่ภายใต้เขตปกครองของอำเภอฉีจิน (Qijin) จังหวัดเกาสง (Kaohsiung) (Zheng, 2015, p.506; Song, 2015, p.118)

เกาะไท่ผิงถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของไต้หวัน ในทะเลจีนใต้ ในปี ค.ศ.2015 กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ได้จัดทำวิทัศน์เกี่ยวกับเกาะไท่ผิงเพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยระบุว่า พื้นที่ 4 หมู่เกาะที่สำคัญของทะเลจีนใต้อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของไต้หวัน ด้วยเหตุทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และกฎหมายระหว่างประเทศ เกาะไท่ผิงพื้นที่ 0.49 ตารางกิโลเมตร มีประชากรอยู่อาศัยมานานกว่า 50 ปี โดยเป็นเกาะเพียงแห่งเดียวในหมู่เกาะสแปรตลีย์ที่มีน้ำจืดและสามารถดำรงชีพได้ ไต้หวันสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานขึ้นบนเกาะ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โรงพยาบาลหนานซา (Nansha) ไปรษณีย์ เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ สถานีอุตุนิยมวิทยา มีการทำเกษตรกรรมเพื่อปลูกผัก รวมทั้งยังได้ปรับปรุงทางวิ่งของเครื่องบินและท่าเรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่ง ทำให้การเดินทางไปเกาะไท่ผิงทำได้สะดวกยิ่งขึ้น (Ministry of Foreign Affairs ROC (Taiwan), 2015)

สำหรับการเดินทางเยือนเกาะไท่ผิงของผู้นำระดับสูงของไต้หวันนั้น เกิดขึ้นมาแล้วสองครั้งโดยครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2008 ประธานาธิบดีเฉิน ส่วยเปียน (Chen Shui-bian)² จากพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า (Democratic Progressive Party: DPP) ได้เดินทางเยือนเกาะไท่ผิง ซึ่งถือเป็นผู้นำสูงสุดของไต้หวัน คนแรกที่เดินทางเยือนเกาะดังกล่าว โดยนายเฉินให้เหตุผลในการเยือนว่าเป็นภารกิจของประธานาธิบดีไต้หวัน ในการเดินทางไปตรวจเยี่ยมกองกำลังที่ประจำการอยู่บนเกาะไท่ผิงก่อนเทศกาลตรุษจีน (Ko, 2008) และล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อ 28 มกราคม ค.ศ.2016 ประธานาธิบดีหม่า อิงจิ่ว (Ma Ying-jeou) จากพรรคก๊กมินตั๋ง เดินทางไปเยือนเกาะไท่ผิงท่ามกลางเสียงท้วงติงจากพันธมิตรหลักอย่างสหรัฐอเมริกา ที่มองว่าการเยือนดังกล่าวจะทำให้ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้รุนแรงมากขึ้น แต่ประธานาธิบดีหม่ากล่าวว่า การเดินทางเยือนเกาะไท่ผิงนั้นเป็นการเน้นย้ำถึงอำนาจอธิปไตยของรัฐบาลไต้หวันตลอดจนทำตามเป้าหมายของไต้หวันและอเมริกา คือ ความต้องการที่จะเห็นสันติภาพในน่านน้ำแห่งนี้ (Wu, 2016)

การเดินทางเยือนเกาะไท่ผิงในช่วงเวลาของนายหม่าเป็นการหวังผลทางการเมืองเนื่องจากเป็นการเยือนก่อนที่จะลงตำแหน่ง และนายหม่าต้องการเน้นย้ำถึงการมีกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้นั้นเป็นเพราะรัฐบาลไต้หวันเป็นรัฐบาลของสาธารณรัฐจีน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจีนเดียวของพรรคก๊กมินตั๋ง³ (Jabin, 2016)

² ประธานาธิบดีเฉิน ส่วยเปียน เป็นประธานาธิบดีคนแรกที่ได้รับการเลือกตั้งจากพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า ภายหลังที่ไต้หวันยกเลิกกฏอัยการศึกในปี ค.ศ.1987 และสิ้นสุดการปกครองพรรคเดียวของพรรคก๊กมินตั๋ง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตย

³ หลักการจีนเดียว (One China Principle) เป็นข้อตกลงที่เกิดขึ้นในปี 1992 ระหว่างผู้แทนไต้หวันและผู้แทนรัฐบาลจีนปักกิ่ง โดยทางไต้หวันถือว่าไต้หวันคือสาธารณรัฐจีน แต่อำนาจอธิปไตยในปัจจุบันมีเพียงหมู่เกาะไต้หวันและข้างเคียงเท่านั้น ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่สำหรับรัฐบาลปักกิ่งตีความว่าเกาะไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐประชาชนจีน

สำหรับท่าทีของรัฐบาลปักกิ่งไม่ได้ให้ความเห็นต่อการเดินทางเยือนดังกล่าว เพราะรัฐบาลจีนมองว่าความเคลื่อนไหวของไต้หวันในการปกป้องอำนาจอธิปไตยในทะเลจีนใต้เป็นประโยชน์กับจีนเพราะทั้งสองรัฐบาลมีการอ้างกรรมสิทธิ์ที่เหมือนกันและประชาชนของทั้งสองประเทศก็มีทัศนคติที่เหมือนกันว่าดินแดนในทะเลจีนใต้เป็นกรรมสิทธิ์และเป็นผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศ (Jacques, 2016)

นโยบายทะเลจีนใต้ของไต้หวันในแต่ละยุค

ช่วง ค.ศ.1949 ถึง ค.ศ.2000

ไต้หวันในนามของรัฐบาลสาธารณรัฐจีนเป็นชาติแรกที่เข้ายึดครองหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ คือ เกาะไท่ผิง นโยบายของไต้หวันในช่วงแรกหลังจากอพยพมาจากกรุงนานกิง อยู่ภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีเจียง ไคเชก และประธานาธิบดีเจียง จิงกว๋อ บุตรชาย (ค.ศ.1949-1988) คือ การยื่นหยัดอำนาจอธิปไตยโดยใช้แผนที่เส้นประ 9 เส้น ที่เหมือนกับรัฐบาลปักกิ่ง โดยทั้งสองประเทศไม่มีการประท้วงเรื่องความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ระหว่างกัน แต่หากมีชาติอื่นทำการละเมิดอำนาจอธิปไตยในทะเลจีนใต้ทั้งจีนและไต้หวันจะทำการประท้วงอย่างเช่นในปี ค.ศ.1956 ฟิลิปปินส์ประกาศเป็นผู้ค้นพบหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ ทั้งสองชาติได้ทำการประท้วง การกระทำของรัฐบาลมะนิลา อย่างไรก็ตามนโยบายต่อทะเลจีนใต้ของไต้หวันเริ่มต้นอย่างชัดเจนในช่วงหลังสงครามเย็น โดยในปี ค.ศ.1990 คณะรัฐมนตรีของไต้หวัน (Executive Yuan)⁴ ภายใต้ประธานาธิบดี

คนใหม่ นายลี เต็งฮุย⁵ ได้ประกาศให้เกาะไท่ผิงอยู่ใต้การปกครองของนครเกาสง ต่อมาในปี ค.ศ.1992 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อทบทวนนโยบายของไต้หวันต่อทะเลจีนใต้ และกระทรวงกลาโหมของไต้หวันได้ประกาศเขตหวงห้ามทางน้ำและทางอากาศบนเกาะไต้หวันและเกาะไท่ผิง ในปี ค.ศ.1993 เป็นครั้งแรกที่ไต้หวันได้ประกาศแนวนโยบายต่อทะเลจีนใต้ (South China Sea Policy Guideline) 5 ข้อ ได้แก่ 1) ปกป้องอำนาจอธิปไตยของสาธารณรัฐจีน 2) ดำเนินการพัฒนาและจัดการทะเลจีนใต้ อย่างเข้มแข็ง 3) สนับสนุนความร่วมมือกับรัฐต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ 4) แก้ปัญหาอย่างสันติ และ 5) ปกป้องรักษาระบบนิเวศของทะเลจีนใต้ ช่วงก่อนสิ้นสุดศตวรรษที่ 20 เมื่ออิทธิพลของจีนแผ่นดินใหญ่มามีมากขึ้น ประธานาธิบดีลี เต็งฮุย มีนโยบายต้องการผูกมิตรกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ท่าทีของไต้หวันต่อทะเลจีนใต้ผ่อนปรนลง (Lin, 1997; Tseng, 2015, p.129-130)

ช่วง ค.ศ.2000 ถึง ค.ศ.2008

เมื่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในปี ค.ศ.2000 นายเฉิน ส่วยเปียนจากพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า ที่มีแนวคิดสนับสนุนการเป็นเอกราชของไต้หวันได้รับการเลือกตั้ง นโยบายเกี่ยวกับทะเลจีนใต้ของนายเฉินแตกต่างไปจากพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม คือ พรรคก๊กมินตั๋ง ได้แก่ การไม่สานต่อแนวนโยบายต่อทะเลจีนใต้ที่ถูกประกาศเมื่อปี ค.ศ.1993 แต่ความเคลื่อนไหวส่วนใหญ่จะเป็นไปในการเน้นย้ำถือกรรมสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ผ่านการเดินทางเยือนหมู่เกาะข้อพิพาท โดยในปี ค.ศ.2000 นายเฉินได้เดินทางเยือนหมู่เกาะปราตัส และในปี ค.ศ.2005

⁴ รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐจีนแบ่งอำนาจออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านนิติบัญญัติ (Legislative Yuan) 2) ด้านบริหาร (Executive Yuan) 3) ด้านตุลาการ (Judicial Yuan) 4) ด้านการตรวจสอบและควบคุม (Control Yuan) และ 5) ด้านการทดสอบ (Examination Yuan)

⁵ ประธานาธิบดีลี เต็งฮุย รับตำแหน่งประธานาธิบดีต่อจากนายเจียง จิงกว๋อ ที่ถึงแก่อสัญกรรม และได้นำประเทศเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย จนนำไปสู่การเลือกตั้งครั้งแรก ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งประชาธิปไตยไต้หวัน

รัฐบาลไต้หวันได้ให้สร้างทางวิ่งขึ้นของเครื่องบินบนเกาะไท่ผิง ซึ่งแล้วเสร็จในปี ค.ศ.2008 และนายเฉินได้เดินทางมาเปิดด้วยตนเอง ดังนั้น แนวนโยบายในช่วงเวลาดังกล่าวของนายเฉินส่วนใหญ่เป็นเพียงการแสดงเชิงสัญลักษณ์ถึงอำนาจอธิปไตยเหนือทะเลจีนใต้ (Tseng, 2015, p.134-135)

ช่วง ค.ศ.2008 ถึง ค.ศ.2016

ในปี ค.ศ.2008 พรรคก๊กมินตั๋งได้กลับมาบริหารประเทศอีกครั้งโดยการนำของ นายหม่า อิงจิว แนวนโยบายต่อทะเลจีนใต้ของไต้หวันย้อนกลับไปในอดีต ช่วงที่พรรคเรืองอำนาจภายใต้กฏอัยการศึก ด้วยการยืนยันกรรมสิทธิ์ด้วยหลักฐานทางประวัติศาสตร์แผนที่เส้นประ 9 เส้น และเดินตามแผนการในปี ค.ศ.1993 กระทรวงการต่างประเทศของไต้หวันในช่วงเวลาดังกล่าวเคลื่อนไหวอย่างจริงจังในประเด็นทะเลจีนใต้ เช่น การประท้วงฟิลิปปินส์ ที่ประกาศว่าหมู่เกาะสแปรตลีย์เป็นของตน การประท้วงมาเลเซียเนื่องจากการเดินทางเยือนของนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในการเยือนหมู่เกาะสแปรตลีย์ แนวนโยบายต่าง ๆ ของนายหม่าต้องการให้ไต้หวันเข้าไปมีส่วนร่วมในปัญหาทะเลจีนใต้ในระดับนานาชาติ ซึ่งมีปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมทำที่ดังกล่าว คือ ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไต้หวันที่ค่อนข้างราบรื่น เมื่อเป็นรัฐบาลก๊กมินตั๋ง นายหม่าประกาศสนับสนุนท่าทีของสหรัฐอเมริกา ที่กล่าวว่า ต้องการเห็นเสรีภาพและสันติภาพในการเดินเรือในทะเลจีนใต้ ซึ่งจีนไม่ได้แสดงท่าทีคัดค้านความเคลื่อนไหวของไต้หวัน แต่ให้ความเห็นว่าประชาชนของจีนและไต้หวันมีความเห็นที่สอดคล้องกัน คือ การรักษาอำนาจอธิปไตยในทะเลจีนใต้เป็นหน้าที่ของทุกคน (Tseng, 2015, p.135-136) นอกจากนี้ นายหม่ายังได้ประกาศแผนการพัฒนาสันติภาพในทะเลจีนใต้ (South China Sea Peace Initiative) ในปี ค.ศ.2015 สารสำคัญประการแรก คือ การเน้นย้ำหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าทะเลจีนใต้เป็นชาติแรกที่มีหลักฐานการอ้างกรรมสิทธิ์ ส่วนประเด็น

ในการแก้ปัญหาให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีตามหลักกฎหมายสากล และเรียกร้องให้มีกลไกระหว่างประเทศเพื่อการเจรจาข้อพิพาท ตลอดจนการทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ เช่น สิ่งแวดล้อม การสำรวจทรัพยากร การให้ความช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น (Taipei Economic and Culture office in Chicago, 2016)

ช่วงปี ค.ศ.2016 ถึง ค.ศ.2020

ในปี ค.ศ.2016 ไต้หวันได้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไป นางสาวไช่ อิงเหวิน หัวหน้าพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้าได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีหญิงคนแรกของสาธารณรัฐจีน สำหรับนโยบายต่อทะเลจีนใต้ในช่วงแรกของประธานาธิบดีไช่ นั้น ไม่มีความโดดเด่นเนื่องจากความย้อนแย้งระหว่างนโยบายของพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า ที่ต้องการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นไต้หวันและไต้หวันไม่ใช่จีน แต่การอ้างกรรมสิทธิ์ในทะเลจีนใต้นั้น ไต้หวันต้องยอมรับว่า เป็นรัฐบาลของสาธารณรัฐจีนที่เคยปกครองบนแผ่นดินใหญ่และเป็นผู้สร้างแผนที่เส้นประขึ้นมา ซึ่งเป็นมรดกที่พรรคก๊กมินตั๋งส่งมอบมายังรัฐบาลบนเกาะไต้หวันจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีไช่ ยังคงยืนยันในหลักการสถานะเดิม (Status Quo) ว่า หมู่เกาะในทะเลจีนใต้เป็นของไต้หวันโดยเฉพาอย่างยิ่ง เมื่อ 12 กรกฎาคม ค.ศ.2016 ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (The Permanent Court of Arbitration) ได้ตัดสินว่าจีนไม่มีสิทธิใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้ตามที่ฟิลิปปินส์เป็นผู้ยื่นฟ้อง ซึ่งมีผลกระทบต่อการอ้างกรรมสิทธิ์ของไต้หวันที่ใช้หลักการเดียวกัน สำนักงานประธานาธิบดีไต้หวันได้ออกแถลงการณ์ไม่ยอมรับคำตัดสินของศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ และยืนยันในกรรมสิทธิ์ของตนเหนือทะเลจีนใต้ นอกจากนี้ ประธานาธิบดีไช่ได้สั่งการให้ส่งเรือรบของไต้หวันไปยังพื้นที่ในทะเลจีนใต้ เพื่อเน้นย้ำอำนาจ

อธิปไตยของไต้หวัน พร้อมกันนี้ประธานาธิบดีไช่ ได้เรียกประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ROC National Security Council) เพื่อหารือในประเด็นทะเลจีนใต้ โดยที่ประชุมได้ประกาศ 5 มาตรการ และ 4 แนวทางปฏิบัติ⁶ ต่อทะเลจีนใต้ และได้เพิ่มบทบาทของเกาะไท่ผิงให้เป็นพื้นที่สำรวจและทดลองทางวิทยาศาสตร์ ต่อมาใน สิงหาคม ค.ศ.2016 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและผู้บัญชาการหน่วยยามฝั่งของสาธารณรัฐจีน (ROC Coast Guard Administration) ได้เดินทางเยือนเกาะไท่ผิงพร้อมด้วยนักวิทยาศาสตร์เพื่อเดินทางไปเก็บข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศบนเกาะตามนโยบายของรัฐบาล (Dennis, 2018, p.72-77)

นอกจากภารกิจด้านการทดลองทางวิทยาศาสตร์แล้ว เมื่อพฤศจิกายน ค.ศ.2016 ไต้หวันยังได้ทำการซ้อมการให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม (Humanitarian rescue drill) เป็นครั้งแรกขึ้นบริเวณน่านน้ำของเกาะไท่ผิง ภายใต้รหัสหนัหายาง หมายเลข 1 (Nanyang Number One) ภารกิจดังกล่าวเป็นการปฏิบัติการร่วมกันของหน่วยยามฝั่ง กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ซึ่งประธานาธิบดีไช่ต้องการให้เกาะไท่ผิงเป็นศูนย์กลางการให้ความช่วยเหลือระดับนานาชาติ (Dennis, 2018, p.80) ต่อมาเมื่อ 9 ธันวาคม ค.ศ.2016 ไต้หวันได้จัดงานครบรอบ 70 ปี การได้หมู่เกาะทะเลจีนใต้คืน (70th Anniversary of Recovery of South China Sea Island) โดยมีประธานาธิบดีไช่

เป็นประธานในพิธีเปิดงานและกล่าวสุนทรพจน์ สำคัญของสุนทรพจน์ระบุว่า ปัญหาทะเลจีนใต้มีความซับซ้อนเนื่องจากมีผู้อ้างกรรมสิทธิ์หลายฝ่ายไต้หวันมีกรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่ทะเลจีนใต้และยึดมั่นในกฎหมายระหว่างประเทศรวมทั้งกฎหมายทะเล และพร้อมที่เข้าร่วมการเจรจาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยืนหยัดในการปฏิบัติตาม 5 มาตรการ และ 4 แนวปฏิบัติ (Office of the President Republic of China (Taiwan), 2016)

ไต้หวันกับคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในประเด็นทะเลจีนใต้

เมื่อ 12 กรกฎาคม ค.ศ.2016 ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้พิจารณาตัดสินที่ฟิลิปปินส์ยื่นฟ้องต่อจีนในกรณีการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้ ซึ่งผลการตัดสินระบุว่าแผนที่เส้นประ 9 เส้น และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่จีนใช้อ้างกรรมสิทธิ์นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย การอ้างกรรมสิทธิ์ของจีนเหนือหมู่เกาะสแปรตลีย์ โดยการใช้หลักเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ ไม่สามารถทำได้เพราะพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้มีลักษณะเป็นเกาะ ซึ่งผลการตัดสินดังกล่าวส่งผลกระทบต่อไต้หวัน เนื่องจากไต้หวันอ้างกรรมสิทธิ์โดยการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับจีน ท่าทีของไต้หวัน คือ การไม่ยอมรับคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศพร้อมกับประท้วงการที่อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศระบุว่าไต้หวัน

⁶ 5 มาตรการ (Five Actions) ประกอบด้วย 1) ให้มีการลาดตระเวนชายฝั่งเพื่อปกป้องกรรมสิทธิ์และดูแลความปลอดภัยของเรือประมงไต้หวัน 2) เพิ่มการเจรจาพหุภาคีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นปัญหาทะเลจีนใต้ 3) ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชิญนักวิชาการต่างชาติเดินทางไปยังเกาะไท่ผิงเพื่อทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แผ่นดินไหว ธรณีวิทยาและดาราศาสตร์ 4) ร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ในการพัฒนาเกาะไท่ผิงให้เป็นศูนย์กลางการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และ 5) ส่งเสริมการศึกษาด้านกฎหมายทะเลให้กับผู้ที่มีศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ 4 แนวทางปฏิบัติ (Four principles) ประกอบด้วย 1) ใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และเป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายทางทะเล UNCLOS 2) ไต้หวันต้องมีส่วนร่วมในทุกกลไกพหุภาคีที่ตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหา 3) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีหน้าที่ในการรับประกันเสรีภาพในการเดินเรือและเดินอากาศในทะเลจีนใต้ และ 4) สาธารณรัฐจีนเรียกร้องให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ร่วมกันพัฒนารักษาและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคและปกป้องทรัพยากรทางทะเล

เป็นส่วนหนึ่งของจีนนั้นผิด เพราะไต้หวันเป็นประเทศที่มีอำนาจอธิปไตยของตนเอง นอกจากนี้ ไต้หวันยังได้ประท้วงคำตัดสินที่กล่าวว่า เกาะไท่ผิงเป็นเพียงโขดหินมากกว่าที่จะเป็นเกาะ (U.S.-China Economic and Security Review Commission, 2016, 3-6) โดยสำนักงานประธานาธิบดีไต้หวันได้ออกแถลงการณ์ในวันเดียวกับการประกาศคำตัดสินว่า ไต้หวันมีกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ทะเลจีนใต้ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายทะเล และไต้หวันไม่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคำตัดสิน โดยเฉพาะการตัดสินให้เกาะไท่ผิงไม่ได้มีสถานะเป็นเกาะ ไต้หวันจึงขอเรียกร้องไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เวทีพหุภาคีในการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของความเท่าเทียม (Hsiao, 2016, 363)

นอกจากทางการไต้หวันจะออกแถลงการณ์ไม่เห็นด้วยกับคำตัดสินแล้ว คำตัดสินของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญต่อการอ้างกรรมสิทธิ์ของไต้หวันเหนือทะเลจีนใต้อีกด้วย Ting Hui Lin ผู้ช่วยเลขานุการของสมาคมกฎหมายระหว่างประเทศไต้หวัน (Taiwan Society of International Law) ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้คำในแถลงการณ์เกี่ยวกับทะเลจีนใต้ของรัฐบาลไต้หวัน โดยระบุว่า ในปี ค.ศ.1999 รัฐบาลไต้หวันได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับเขตแดนทางทะเล โดยใช้การอ้างกรรมสิทธิ์บนพื้นฐานของแผนที่รูปตัว U ต่อมาสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีไช่ อิงเหวินได้ออกประกาศเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์เหนือทะเลจีนใต้ว่า สาธารณรัฐจีนมีสิทธิ์เหนือดินแดนทั้งหมดบนหมู่เกาะในทะเลจีนใต้และน่านน้ำใกล้เคียง ตามหลักกฎหมายสากลและกฎหมายทะเล⁷ สิ่งเปลี่ยนแปลงไป คือ การอ้างกรรมสิทธิ์อยู่บนพื้นฐานของกฎหมายทะเล คือ UNCLOS

แทนที่การพูดถึงการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เคยใช้อ้างกรรมสิทธิ์ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ มีการใช้คำว่า หมู่เกาะในทะเลจีนใต้ (South China Sea Islands) ซึ่งแนวปฏิบัติก่อนหน้านี้จะใส่ชื่อหมู่เกาะต่าง ๆ เช่น หมู่เกาะสแปรตลีย์ หมู่เกาะพาราเซล หมู่เกาะปราตัส และสันดอนแม็คเคลล์ฟิลด์ โดยการเปลี่ยนแปลงชื่อเรียกเกิดขึ้นเพราะไต้หวันต้องการปรับสถานะการอ้างกรรมสิทธิ์ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อเลี่ยงการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีน้ำหนักน้อยลงเนื่องจากคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (Lin, 2018, p.1-3)

บทสรุป

สาธารณรัฐจีนหรือไต้หวันในปัจจุบันเป็นผู้ริเริ่มการอ้างกรรมสิทธิ์ในพื้นที่เกือบทั้งหมดของทะเลจีนใต้ตั้งแต่ปี ค.ศ.1947 ด้วยการสร้างแผนที่เส้นประ 11 เส้นก่อนจะเปลี่ยนเป็น 9 เส้น โดยรัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์ในภายหลัง และเป็นผู้ยึดครองเกาะที่ใหญ่ที่สุดในหมู่เกาะสแปรตลีย์ คือ เกาะไท่ผิง การอ้างกรรมสิทธิ์ของไต้หวันในช่วงแรกเป็นไปในแนวทางเดียวกับรัฐบาลจีนปักกิ่ง แต่การเปลี่ยนแปลงนโยบายและท่าทีของไต้หวันนั้นขึ้นอยู่กับผู้นำและพรรคการเมืองที่สังกัด หากเป็นรัฐบาลพรรคก๊กมินตั๋งที่ยังคงยึดมั่นกับหลักการจีนเดียว คือ การเป็นตัวแทนของรัฐบาลสาธารณรัฐจีน การอ้างกรรมสิทธิ์ก็จะใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นมรดกของพรรค เมื่อครั้งยังมีอำนาจอยู่บนแผ่นดินใหญ่ แต่หากเป็นพรรคประชาธิปไตยก้าวหน้าซึ่งส่งเสริมแนวคิดการเป็นเอกราชของไต้หวัน แม้จะยืนยันกรรมสิทธิ์ในดินแดนดั้งเดิม หากจะมีความขัดแย้งกับอุดมการณ์ของพรรคตนที่ต้องการเป็นไต้หวันมากกว่าจีน คือ ต้องยอมรับว่าตนเองเป็น

⁷ The ROC is entitled to all right over the South China Sea Islands and their relevant waters in accordance with international law and the law of the sea.

สาธารณรัฐจีนและมีอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ ทำให้นโยบายบางช่วงขาดหายไป เช่น ในรัฐบาลประธานาธิบดีไช่ อิงเหวิน ช่วงต้นสมัยแรก แต่ไต้หวันก็พยายามยับยั้งในการอ้างกรรมสิทธิ์ของตนกับความท้าทายที่ไม่เพียงจะยอมรับว่าตนจะเป็นจีนหรือจะเป็นไต้หวัน รวมถึงบทบาทในเวทีระหว่างประเทศที่มีพื้นที่ให้เคลื่อนไหวลดลง จะเห็นได้ว่าแม้ไต้หวันจะเป็นผู้ริเริ่มการอ้างกรรมสิทธิ์ แต่เมื่อกล่าวถึงความขัดแย้งในทะเลจีนใต้สื่อมวลชนนักวิชาการจะให้ความสนใจกับจีนแผ่นดินใหญ่เป็นหลัก โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับไต้หวันเท่าใดนัก ทั้งที่จริงแผนที่ที่สร้างปัญหาในการอ้างกรรมสิทธิ์เกิดขึ้นจากรัฐบาลที่ย้ายไปปกครองบนเกาะไต้หวัน นอกจากนี้ในเวทีการเจรจาแก้ไขปัญหาคือพิพาทไต้หวัน

ไม่ได้รับเชิญให้เข้าร่วม เช่น การตัดสินใจของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่สร้างผลกระทบต่อการอ้างกรรมสิทธิ์ของไต้หวัน ดังนั้นการแก้ไขข้อพิพาทควรมีไต้หวันในฐานะหนึ่งในผู้ที่อ้างกรรมสิทธิ์เข้าไปร่วมด้วย ซึ่งจะทำให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและประสบความสำเร็จ ปัญหาทะเลจีนใต้จะยังคงเป็นประเด็นปัญหาที่ท้าทายและสร้างความเสี่ยงต่อการเกิดการปะทะทางทหารที่ยากต่อการแก้ไข เพราะอำนาจอธิปไตยและดินแดนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการเป็นรัฐเอกราชที่สมบูรณ์ หากแต่การเจรจาที่ยืดเยื้อผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนจะช่วยลดทอนความรุนแรงของปัญหาไม่มากนักน้อยขึ้นอยู่กับคู่เจรจาทุกฝ่ายที่ต้องมีบทบาทที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา ซึ่งไต้หวันเป็นชาติที่ไม่ควรถูกลืมในเรื่องทะเลจีนใต้

เอกสารอ้างอิง

- ธาราพิทย์ พ่วงเสียง. (2559). เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง บริบท และทิศทางการเสริมสร้าง ความมั่นคงร่วมทะเลจีนใต้. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- วิศรา ไกรวัฒนพงศ์, และวรศักดิ์ มหัทธโนบล. (2559). ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้. กรุงเทพฯ : โครงการ ความมั่นคงศึกษา. ศีโรดม ภาควิชาการ. (2560). อาเซียนและความขัดแย้งในทะเลจีนใต้. วารสารเอเชียปริทัศน์ ศูนย์ศึกษาเอเชีย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 4(8), 59-87.
- Dennis, V.H. (2018). Continuity and change: Ma Ying-Jeou, Tsai Ing-wen and the dispute in the South China Sea. *The journal of territorial and maritime studies*, 5(1), 64-82.
- Gao, Z. & Jia, B. (2013). The Nine-Dash line in the South China Sea: history, status, and implications. *The American Journal of International law*. 107(1), 98-124.
- Hsiao, H.A. (2016). Taiwan and the arbitral tribunal's ruling: responses and future challenges. *Contemporary Southeast Asia*, 38(3), 362-368.
- Jabin, T.J. (2016). *Interpreting Ma Ying-jeou's visit to Taiping island*. Retrieved March, 20 2022, from <https://icsin.org/blogs/2016/02/09/interpreting-ma-ying-jeous-visit-to-taiping-island/>
- Jacques, D. (2016). *Why Taiwan president Ma Ying-jeou's day-trip to Taiping Island was such a big deal*. Retrieved May, 2 2022, from <https://www.fpri.org/article/2016/02/why-taiwan-president-ma-ying-jeous-day-trip-taiping-island-was-such-big-deal/>

- Ko, S.L. (2008, 4 February). Chen Shui-bian defends his visit to Taiping Island. *Taipei Times*. Retrieved March, 15 2022, from <https://www.taipeitimes.com/News/taiwan/archives/2008/02/04/2003400181>
- Lin, C.Y. (1997). Taiwan's South China Sea policy. *Asian Survey*, 37(4), 323-339.
- Lin, T.H. (2018). *Taiwan's policy evolution after the South China Sea Arbitration*. Retrieved March, 18 2022, from <https://www.nbr.org/publication/taiwans-policy-evolution-after-the-south-china-sea-arbitration/>
- Ministry of Foreign Affairs, ROC (Taiwan). (2015). *Taiping Island in the South China Sea*. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=4_fDk_Y8zQI
- Office of the President Republic of China (Taiwan), (2016). *President Tsai attends exhibition commemorating 70th anniversary of recovery of South China Sea Islands*. Retrieved May, 20 2022, from <https://english.president.gov.tw/News/5036>
- Song, Y.H. (2015). Legal status of Taiping island under the United Nations convention on the law of the sea. *Korean Journal of International and comparative law*, 2015(3), 115-138.
- Taipei Economic and Cultural office in Chicago. (2016). *South China Sea Peace Initiative*. Retrieved March, 31 2022, from https://www.roc-taiwan.org/uschi_en/post/974.html
- Tseng, H.Y.K. (2015). Taiwan in the South China Sea Disputes: Policies and Prospects. In: Huang, J., Billo, A. (eds), *Territorial Disputes in the South China Sea*. (p.128-144)., London: Palgrave Macmillan.
- U.S.-China Economic and Security Review Commission. (2016). *South China Sea Arbitration ruling: what happened and what's next?*. Retrieved June, 1 2022, from <https://www.uscc.gov/research/south-china-sea-arbitration-ruling-what-happened-and-whats-next>
- Wei, P. (2015, 16 July). How the Eleven-Dash Line became a Nine-Dash Line and other stories. *Radio Free Asia*. Retrieved April, 1 2022, from <https://www.rfa.org/english/commentaries/line-07162015121333.html>
- Wu, J.R. (2016, 28 January). Taiwan president says visit to disputed island was to promote peace. *Reuters*. Retrieved April, 12 2022, from <https://www.reuters.com/article/us-taiwan-southchinasea-idUSKCN0V600J>
- Zheng, W. (2015). Chinese Discourse on the Nine-Dashed Line. *Asian Survey*, 55(3), 502-524.